

Biroul permanent al Senatului

Bp. 565 / 14.10.2022

Biroul permanent al Senatului

L. 653 / 24.10.2022

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru înființarea Registrului național al gravidelor și mamelor minore, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Analizând propunerea legislativă pentru înființarea Registrului național al gravidelor și mamelor minore, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (b565/16.09.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4247/19.09.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1079/20.09.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea înființării Registrului național al gravidelor și mamelor minore, precum și modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative preconizate sunt argumentate prin faptul că „*Multe adolescente însărcinate intră în contact cu sistemul de sănătate pentru prima dată în momentul nașterii copilului. Maternitatea reprezintă un moment de grație în care sistemul poate documenta și analiza situația, întocmind astfel un*

plan de intervenție ulterioară (ex., acordarea de servicii psihologice, constatarea identității/vârstei tatălui, externarea din spital). Crearea unei baze de date la nivel național a adolescentelor aflate în situație de risc/însărcinate este primul pas în coordonarea colectării datelor între sectoare și a utilizării acestora la nivel național, județean și local.”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Prin raportare la soluțiile legislative preconizate, semnalăm că este necesară aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.*

Evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

4. La **art. I**, în ceea ce privește soluția care vizează înființarea Registrului național al gravidelor și mamelor minore, semnalăm că acest articol este organizat în trei alineate, fiind redactat într-o manieră succintă și generală. Totodată, sunt instituite norme insuficient conturate, care nu pot conduce la stabilitate și eficiență legislativă, ceea ce este impropriu stilului normativ.

În actuala redactare, art. I nu respectă prevederile art. 6 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia *„Proiectul de act normativ*

trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.”.

Subliniem, în acest sens, că dispozițiile propuse **nu au caracter normativ și obligatoriu**, neavând capacitatea de a constitui adevărate norme juridice, fiind declarative.

Totodată, normele preconizate nu asigură predictibilitate și claritate, aspecte specifice limbajului normativ.

Astfel, pentru a evita **lacunele legislative**, potrivit art. 24 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, soluțiile propuse trebuie să acopere întreaga problemă a **raporturilor sociale** ce constituie obiectul acesteia. În acest sens, ar trebui să existe, printre altele, dispoziții privind înregistrarea în Registru a gravidelor și mamelor minore, precum și norme referitoare la scoaterea din evidență a acestora.

Totodată, trebuie reglementată modalitatea în care se poate accesa Registrul, precum și stabilirea unor garanții privind protecția datelor cu caracter personal. Trebuie să fie prevăzute norme clare și precise care să reglementeze conținutul și aplicarea măsurii preconizată, prin care să se impună o serie de cerințe minime astfel încât persoanele ale căror date au fost păstrate să dispună de garanții suficiente care să permită protejarea în mod eficient a datelor lor cu caracter personal împotriva riscurilor de abuz, precum și împotriva oricărui acces și a oricărei utilizări ilicite a acestor date.

Pentru îndeplinirea cerințelor de mai sus, soluțiile legislative preconizate la art. I trebuie reformulate și reconsiderate în totalitate.

Totodată, precizăm că art. I nu respectă prevederile art. 13 și 14 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la **integrarea acesteia în ansamblul legislației și unicitatea reglementării în materie**.

În acest sens, pentru evitarea atomizării legislației în domeniu, recomandăm ca normele referitoare la înființarea Registrului național al gravidelor și mamelor minore, preconizate la **art. I alin. (1)** să facă obiectul unor intervenții asupra Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, semnalăm că nu există o corelare deplină în ceea ce privește acest registru cu norma propusă la **art. II pct. 1** pentru **lit. g)** a **art. 4** din **Legea nr. 272/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, pe lângă modalitatea diferită de redactare a sintagmei „*Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului*”, se constată diferențe în ceea ce privește Registrul care urmează a se înființa, despre care se precizează că este o platformă electronică doar la norma propusă la **art. II pct. 1**, nu și la **art. I**.

În ceea ce privește expresia „*Aspectele tehnice și organizatorice privind funcționarea și operaționalizarea Registrului*” utilizată la **alin. (3)**, semnalăm că aceasta, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ.

5. La **art. II**, semnalăm că soluțiile legislative preconizate pot fi îmbunătățite din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, astfel:

5.1. La **partea introductivă a art. II**, constatăm scrierea repetată a abrevierii „*nr.*” în sintagma „*nr. nr. 159 din 5 martie 2004*”, fiind necesară eliminarea uneia dintre cele două abrevieri scrise consecutiv.

5.2. La **pct. 1**, referitor la norma preconizată pentru **art. 4 lit. h)**, semnalăm că sintagma „*în parteneriat cu alte instituții cu atribuții în domeniul drepturilor copilului*” este insuficient de clară, fiind necesară identificarea în text a instituțiilor care au astfel de atribuții, corelându-se și cu soluția legislativă de la **art. I alin. (1)**.

5.3. La **pct. 2**, în ceea ce privește norma propusă pentru **art. 11 alin. (4)**, pentru rigoarea exprimării, recomandăm să fie precizat în mod expres despre ce medic de familie este vorba. În acest sens, precizăm că soluția legislativă trebuie corelată cu textul *de lege lata* al **art. 11 alin. (3)**, care face referire la medicul de familie care are cabinetul înregistrat în raza teritorială unde a avut loc nașterea.

De asemenea, este de analizat și dacă obligația de a sesiza serviciul public de asistență socială în cazul în care mama este minoră nu ar trebui să fie valabilă și în situația în care nașterea a avut loc într-o unitate sanitară, situație în care această obligație ar trebui să-i revină medicului care a asistat sau a constatat nașterea ori, după caz, medicului șef de secție, în mod similar cu reglementarea din **art. 11 alin. (2)**.

5.4. La **pct. 3**, referitor la norma preconizată pentru **art. 46 alin. (6)**, pentru claritatea exprimării, este necesară reformularea textului în partea de final, astfel încât să fie precizate în mod expres aspectele pe care personalul medical de specialitate este obligat să le sesizeze serviciului public de asistență socială.

5.5. La **pct. 4**, cu referire la soluția de completare a **art. 52 alin. (1)** cu două noi litere, **lit. h) și i)**, precizăm că prin Legea nr. 191/2022 au fost introduse în cadrul respectivului alineat al art. 52 două enumerări marcate ca lit. h) și i).

Ca urmare, soluția de la pct. 4 trebuie reformulată, cu luarea în considerare a tuturor intervențiilor legislative suferite de actul de bază până în prezent, inclusiv a celor aduse prin Legea nr. 191/2022, astfel:

*„4. La articolul 52 alineatul (1), după litera i), se introduc două noi litere, **lit. j) și k)**, cu următorul cuprins:”.*

În continuare se vor reda normele propuse pentru aceste litere, marcate în mod corespunzător.

Reiterăm în mod corespunzător această observație și pentru situația de la **pct. 6**, unde în cadrul **art. 117** a fost deja introdusă lit. h) prin Legea nr. 191/2022. Astfel, noua enumerare care urmează a fi introdusă va constitui lit. i).

De asemenea, la normele de trimitere la aceste elemente de structură, este necesar a se avea în vedere numerotarea corespunzătoare.

La **lit. h)**, pentru unitate terminologică cu dispozițiile art. 53 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, sintagma *„asigurarea consilierii psiho-pedagogice”* trebuie înlocuită cu sintagma *„asigurarea asistenței psihopedagogice”*.

5.6. La **pct. 6**, în ceea ce privește norma preconizată pentru **art. 117 lit. h)**, semnalăm că, prin gradul mare de generalitate, sintagma *„potrivit legii”* este insuficient de clară, ceea ce afectează accesibilitatea și predictibilitatea normei. Ca urmare, este necesară reformularea corespunzătoare a normei, astfel încât să se precizeze în mod expres normele vizate, făcându-se aplicarea dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *„Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare”*.

5.7. La **pct. 7**, în ceea ce privește partea introductivă a **art. 117¹**, pentru unitate terminologică, sintagma „*Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului*” se va reda astfel: „*direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului*”.

5.8. La partea dispozitivă a **pct. 8**, din considerente de redactare, sintagma „*litera l)*”, prin care este identificată enumerarea nou introdusă, se va scrie sub forma „*lit. l)*”.

La textul propus pentru **lit. l)**, semnalăm faptul că este necesară aplicarea prevederilor art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi. Dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări*”.

5.9. La **pct. 9**, semnalăm că textul propus pentru **art. 142 alin. (1) lit. l)** trebuie reanalizat în ceea ce privește stabilirea drept contravenție a încălcării dispozițiilor art. 52 alin. (1), întrucât respectiva normă stabilește obligații și în sarcina Ministerului Educației. În acest sens, precizăm că, potrivit dispozițiilor *de lege lata* ale art. 142 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 272/2004, constatarea contravențiilor prevăzute la art. 142 alin. (1) lit. l) se face de către persoane anume desemnate dintre cele cu atribuții de control din cadrul Ministerului Educației.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 1128/12.10.2022

L. nr. 272/2004

M. Of. nr. 557/23 iun. 2004

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

(v. Decizia I.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2012 - M. Of. nr. 120/20 iun. 2012 (art. 94 alin. (3), art. 129)

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 159/5 mar. 2014

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

² modificări prin

L. nr. 131/2014

M. Of. nr. 740/10 oct. 2014

Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică la 1 ianuarie 2015 art. 64 alin. (1) și (2)

³ modificări prin

O.U.G. nr. 65/2014

M. Of. nr. 760/20 oct. 2014

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative

modifică art. 128 alin. (1) și (2), art. 129 alin. (4) și (5);

aprobată cu modificări și
completări prin L. nr. 125/2015

M. Of. nr. 383/2 iun. 2015

introduce alin. (5) la art. 122, alin. (6) la art. 128, alin. (6) - (9) la art. 129

Dispune republicarea cu renumerotare

⁴ modificări prin

L. nr. 52/2016

M. Of. nr. 253/5 apr. 2016

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 18 alin. (1) lit. c), art. 18 alin. (5) și (6), art. 20 alin. (1);

introduce alin. (6_1) la art. 18

⁵ modificări prin

L. nr. 286/2018

M. Of. nr. 1029/4 dec. 2018

Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 64 alin. (1) și (2)

⁶ modificări prin

L. nr. 45/2020

M. Of. nr. 287/6 apr. 2020

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 46 alin. (3) partea introductivă și lit. i);

introduce lit. j) la art. 46 alin. (3), lit. g) la art. 52 alin. (1)

⁷ modificări prin

L. nr. 140/2022

M. Of. nr. 500/20 mai 2022

Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative

modifică art. 60 lit. a)

Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.

⁸ modificări prin

L. nr. 143/2022

M. Of. nr. 502/23 mai 2022

Lege pentru modificarea și completarea art. 129 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru stabilirea unor măsuri de asistență socială

modifică art. 129 alin. (1) și (6); introduce alin. (6_1) la art. 129

⁹ modificări prin O.U.G. nr. 95/2022 M. Of. nr. 647/29 iun. 2022 *modifică art. 128 alin. (1)*

Ordonanță de urgență privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

¹⁰ modificări prin L. nr. 191/2022 M. Of. nr. 652/30 iun. 2022
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 3 lit. d), art. 4 lit. c) și d), art. 21 alin. (1) lit. d), art. 24 alin. (1) și (2), art. 25 alin. (1) și (2), art. 27 alin. (4), art. 28 alin. (2), art. 41 alin. (2), art. 46 alin. (3) lit. i), art. 58 alin. (3) și (4), art. 62 partea introductivă și lit. c) ale alin. (1) și alin. (2), art. 64 alin. (2) (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), art. 65 alin. (2) lit. a), art. 66 alin. (3), art. 68 alin. (5), art. 70 alin. (1), art. 73 alin. (4), art. 74, titlul cap. IV, art. 76, art. 77 alin. (1) - (3), art. 78, art. 79 alin. (1), art. 88 alin. (2), art. 105 alin. (1), (3) și (5), art. 115 alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 122 alin. (2), art. 123, art. 128 alin. (3) - (5), art. 129 alin. (1), (3) și (4), art. 129 alin. (5), art. 142 alin. (2) lit. c), art. 142 alin. (3) lit. c), art. 151 alin. (1);

În tot cuprinsul legii, sintagmele „organism privat autorizat” și „organism privat acreditat” se înlocuiesc cu sintagma „furnizor privat acreditat”, iar sintagma „furnizor privat” se înlocuiește cu sintagma „organism privat”; introduce alin. (6) la art. 17, lit. h) și i) la art. 52 alin. (1), alin. (2_1) - (2_3) la art. 52, alin. (4) la art. 55, art. 55_1, lit. f) la art. 60, alin. (3_1) la art. 66, art. 67_1, alin. (3_1) la art. 73, alin. (3_1) la art. 77, alin. (2_1) la art. 104, alin. (2_1) și (2_2) la art. 115, lit. h) la art. 117, alin. (2_1) la art. 128 (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), alin. (4_1) - (4_4) la art. 129 (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), alin. (7_1) la art. 129 și lit. l_1) la art. 142 alin. (1) (această literă intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I - 29 iulie 2022)

Dispune republicarea cu renumerotare